Bestuursopdracht colleges Noord-Holland Noord
27-11-2018

BESTUURLIJK OPDRACHTGEVER

Stuurgroep Bovenregionale Specialistische Jeugdhulp bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers uit de drie jeugdhulpregio's in Noord-Holland Noord.

1. Inleiding

De huidige bestuursopdracht voor Bovenregionale Specialistische Jeugdhulp 2015 – 2018 loopt af per 1 januari 2019. Sinds 2015 is er lokaal en regionaal veel ontwikkeld en tot uitvoering gekomen. Het zorglandschap is veranderd. De transitie en transformatie is uit de startblokken en daarmee in een nieuwe fase terechtgekomen.
De afgelopen jaren is er veel bereikt op bovenregionaal niveau. De meest in het oog springende resultaten zijn een succesvolle aanbesteding van de Integrale Crisisdienst en de Jeugdzorg Plus en het bovenregionaal contractmanagement Veilig Thuis NHN. Hieruit bleek de noodzaak om het inkoop- en contractmanagement strakker en bovenregionaal te organiseren. Vanaf 1 januari 2019 gaat er een bovenregionaal inkoop- en contractmanagement team aan de slag.
De samenwerking en het samenhangende inkoopproces zijn geprofessionaliseerd en daarmee ook de rollen van opdrachtgever – opdrachtnemer. Dit heeft gevolgen voor de bovenregionale agenda en ook voor de wijze van samenwerking met zorgaanbieders. Gezien de ontwikkelopgaven die nog steeds actueel zijn, is het nuttig de gemeentelijke samenwerking op bovenregionaal niveau voort te zetten per 1 januari 2019 tot 1 januari 2023. Echter, meer gefocust dan in de vorige bestuursopdracht en met een verdere professionalisering van onze rol als opdrachtgever richting aanbieders.

2 Voorgeschiedenis bestuursopdracht

2.1 Kern van de huidige bestuursopdracht.

De organisatie van bepaalde specialistische functies valt niet altijd samen met de regio-indeling en de volumes zijn te klein om deze regionaal te organiseren. De vragen die in 2015 speelden zijn nog altijd actueel:

a. Wat betekent de wens om de hulp dichtbij het kind, regionaal te organiseren voor organisaties met een bovenregionaal of landelijk aanbod?
b. Zijn er afspraken nodig om de overgang van de huidige situatie naar de toekomstige situatie te vergemakkelijken en gelegenheid te bieden voor verdere ontwikkeling?
c. Wie heeft welke rol bij de bovenregionale of landelijke ontwikkelopgave?

De huidige bestuursopdracht is uitgewerkt in een transformatie- en uitvoeringsagenda. Deze zijn samen met zorgaanbieders opgesteld en de intentie was deze samen met zorgaanbieders te ontwikkelen en uit te voeren.

2.1.1 Doelstellingen, ambities en opdracht

De huidige bestuursopdracht bevatte de volgende doelstellingen:

- Beschikbaar en bereikbaar houden van zeer specialistische vormen Jeugdhulp in de drie jeugdzorgregio's van Noord-Holland Noord door de bovenregionale samenwerking en het partnerschap met de instellingen te verstevigen.
- Ten opzichte van 1-1-2014 neemt de inzet van deze vormen van Jeugdhulp met 30% (1) af aan het eind van de projectperiode.
- Voor de meest significante risico's voor zeer specialistische vormen Jeugdhulp in de drie jeugdzorgregio's van Noord-Holland Noord zijn afspraken gemaakt tussen de drie jeugdzorgregio's en instellingen over beheersmaatregelen.

Deze zijn vertaald naar de volgende ambities in een transformatie agenda:

- Doorgaande zorglijn verder ontwikkelen.
- Hulp op maat en - waar nodig- aanvullende specialistische hulp.
- Meer aanbod vormen van verblijf lijkend op normale gezinssituatie.
- Regionale Integrale Behandelvoorzieningen ontwikkelen.
- Bovenregionale Specialistische Behandelvoorzieningen dichtbij in stand houden.
- Ontwikkelen van vormen van verblijf waarin toegroeien naar zelfstandigheid de kern is.

De kern van de huidige opdracht bestaat uit de volgende elementen:

- inventarisatie van de huidige situatie, visieontwikkeling voor bovenregionale jeugdhulp, opstellen ontwikkelagenda voor gemeenten en zorgaanbieders, opstellen van een voorstel voor risicobeheersing bij afbouw van specialistische voorzieningen en het opstellen van een intentieverklaring voor de samenwerking met zorgaanbieders;
- uitvoeren en bewaken van de ontwikkelagenda.

2.1.2 Organisatie en werkwijze

De organisatie en werkwijze was tot 1 juli 2018 gebaseerd op het uitvoeren van de transformatie – en uitvoeringsagenda in partnership met de grote zorgaanbieders. Hiertoe was een stuurgroep in het leven geroepen bestaande uit gemeentelijke bestuurders die de regio's vertegenwoordigen en uit een viertal zorgaanbieders die de branche vertegenwoordigen. Tijdens de vorige bestuursperiode zijn er aanpassingen in de samenwerkingsstructuur aangebracht waarbij het bestuurlijk opdrachtgeverschap duidelijk bij de gemeentelijke vertegenwoordigers is belegd en het overleg met zorgaanbieders tot een afstemmingsoverleg is omgevormd.

2.2 Highlights resultaten 2015-2018

In het kader van de transformatie agenda zijn de volgende projecten afgerond:

- Notitie integraal werken (samen met zorgaanbieders). Hierin is advies geformuleerd over de wijze waarop integraal werken in alle projecten terug dient te komen.
- Notitie Consultatie en adviesfunctie (samen met aanbieders). Hierin is advies geformuleerd op welke wijze een consultatie- en adviesfunctie binnen het kader van wijkteams verder ontwikkeld kan worden.
- Kader Regionale Integrale Behandelvoorzieningen voor business case RIB (samen met aanbieders ontwikkeld)[1].
- Inkoop integrale crisisdienst en doorontwikkeling.
- Inkoop Jeugdzorg Plus.
- Contractmanagement Veilig Thuis NHN.
- Inrichten bovenregionaal contractmanagement.

3. Nieuwe opdracht

3.1 Ambities

Uit ervaringen in de periode van de huidige bestuursopdracht blijkt dat de ambities zoals toen verwoord te veelomvattend waren. In de nieuwe opdracht stellen we realistische doelen die omgezet worden in een beperkt aantal projecten. Deze vloeien voort uit de transformatie agenda. Deze doelen zijn:

- het aanbod van voorzieningen, die lijken op een normale thuissituatie, vergroten;
- het verder ontwikkelen en uitvoeren van ambulant specialistisch en integraal aanbod;
- het vertalen van landelijke en regionale ontwikkelingen naar een bovenregionale agenda;
- het doorontwikkelen van de integrale crisishulp en jeugdzorg plus;
- op bovenregionaal niveau een bijdrage leveren aan het terugdringen van de kosten van specialistische jeugdhulp;
- (strategisch) afstemmen van initiatieven, ontwikkelingen die bovenregionale implicaties hebben.

De meerwaarde van de bovenregionale samenwerking zit vooral in:

- in de uitvoering van een aantal concrete projecten die duidelijk bovenregionale aanpak en sturing behoeven: hierbij maken we een duidelijke keuze voor welk niveau van samenwerking gekozen wordt[2] . In de projectplannen wordt aangegeven wat de bijdrage van de projecten aan de gestelde doelen zijn;
- het monitoren van (regionale) ontwikkelingen die bovenregionale impact hebben en te beoordelen of en hoe deze bovenregionaal opgepakt en bijgestuurd moeten worden;
- bovenregionale beleidsontwikkeling op thema's waar schaalgrootte dit noodzakelijk maakt.

[1] Dit kader heeft geleid tot een opdracht aan aanbieders. Deze opdracht is stopgezet en niet tot uitvoering gekomen.

[2] Samenwerkingsniveau 1: kennisdeling. Samenwerkingsniveau 2: gezamenlijke strategiebepaling. Samenwerkingsniveau 3: Strategiebepaling en uitvoering. Samenwerkingsniveau 4: Strategiebepaling, uitvoering en contractbeheer en contractmanagement.

De focus is vooral gericht op nieuwe projecten en de projecten waarvan de aanbesteding gerealiseerd is maar waar nog een belangrijke doorontwikkeling moet plaatsvinden. Voor elk nieuw project stelt de projectgroep een projectopdracht en -plan op waarin o.a. de scope, de doelen (gekoppeld aan de transormatie-agenda), de benodigde ambtelijke capaciteit en de benodigde financiële middelen worden opgenomen. Deze projectdrachten en -plannen worden ter vaststelling aan de stuurgroep voorgelegd. In mei 2018 heeft de vorige stuurgroep besloten om in ieder geval drie nieuwe projecten op te pakken: bovenregionale specialistische behandelvoorzieningen, pleegzorg en integrale specialistisch ambulante zorg. De eerste stap in deze projecten is een inventarisatie. Op basis van deze inventarisatie worden de mogelijkheden en wenselijkheden voor verdere samenwerking nader bekeken. In een later stadium kan dan blijken dat ook op de uitvoering samenwerking gewenst is.
De bovenregionale projecten die afgerond zijn en in de uitvoeringsfase zitten, vallen onder inhoudelijke verantwoordelijkheid van de projectgroep, maar worden uitgevoerd door de betreffende werkgroep. Monitoring, bijsturing en evaluatie vinden plaats in de projectgroep (b.v. de regionale actieplannen JeugdzorgPlus).

3.2 Speerpunten 2018/ 2019

Project – speerpunt	**Best. OG**	**Ambt. OG**	**Fase**
1. Jeugdzorg Plus (samenwerkingsniveau 4)	Regio Alkmaar	Manager regio Alkmaar	Uitvoering
2. Implementatie en doorontwikkeling integrale crisisdienst (samenwerkingsniveau 4).	Regio Kop Noord-Holland	Manager regio Kop Noord-Holland	Uitvoering
3. Veilig thuis (samenwerkingsniveau 4)	Regio West-Friesland	Manager regio West-Friesland	Uitvoering
4. Pleegzorg (samenwerkingsniveau 2).	Regio Kop Noord-Holland	Manager regio Kop Noord-Holland	Ontwikkeling
5. Integraal specialistisch ambulant (samenwerkingsniveau 2).	Regio West-Friesland	Manager regio West-Friesland	Ontwikkeling
6. Bovenregionaal specialistische behandelvoorziening (samenwerkingsniveau 2).	Regio Kop Noord-Holland	Manager regio Kop Noord-Holland	Ontwikkeling

3.3 Organisatie en sturing
In 2018 is een nieuwe samenwerkingsstructuur opgesteld, waarin ambtelijk opdrachtgeverschap, bestuurlijk opdrachtgeverschap en projectleiderschap duidelijker gepositioneerd worden. Het bovenregionaal managersoverleg, maar ook de stuurgroep, krijgen hierdoor een andere positie. Dit overleg wordt benut voor afstemming en besluitvorming t.a.v. de voortgang van projecten, nieuwe

thema's, taakverdeling, capaciteit en financiën en opschaling naar bestuurders (zie bijlage: organisatiestructuur bovenregionale samenwerking).

Stuurgroep

Rol/taak: De stuurgroep (SG) heeft de regie en ziet toe op de uitvoering van de bestuursopdracht, de realisatie van een ontwikkelagenda en zorgt voor bestuurlijk commitment. Daarnaast vergadert de SG op regelmatige basis met de bestuurders van zorginstellingen in het Bovenregionaal Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BBA). Hierin worden thema's aangehaald die belangrijk gevonden worden door zorginstellingen en waar ze bestuurders van op de hoogte willen stellen. Stand van zaken, ontwikkelingen en voor- en nadelen van thema's worden besproken. Het kan zijn dat hieruit acties komen die in de regio of de gemeenten uitgezet worden door de bestuurders. De leden van de stuurgroep zijn niet gemandateerd door de regio gemeenten en ook zijn de regiobestuurders niet gemandateerd door de stuurgroep. Dit betekent dat er bij belangrijke onderwerpen altijd onderling overeenstemming moet zijn binnen de stuurgroep over de te volgen strategie en aanpak. De wethouders zorgen voor besluitvorming in de 18 colleges en raden.

Bestuurlijk opdrachtgeverschap

Het doel van *Bestuurlijk opdrachtgeverschap* is de efficiency van de projecten verbeteren. Namens de drie regio's is een bestuurder opdrachtgever voor een project en gaat akkoord met de projectopdracht, waarin de resultaten duidelijk beschreven staan. De stuurgroep bepaalt de opdracht en de bestuurlijk opdrachtgever koppelt regelmatig terug naar de stuurgroep. Oplevering vindt plaats in stuurgroep.

De bestuurlijk opdrachtgever is ambassadeur van het project, verantwoordelijk voor het contact met andere bestuurders, ook van zorgaanbieders, en is zich bewust van wat er in de andere regio's speelt. De bestuurlijk opdrachtgever is het eerste aanspreekpunt bij noodzakelijk opschaling op bestuurlijk niveau.

Samenstelling stuurgroep:

Regio	**Plaats**	**Wethouder**
Alkmaar	Heerhugowaard	John Does
Alkmaar	Castricum	Ron de Haan
West-Friesland	Hoorn	Marjon van der Ven (voorzitter)
West-Friesland	Stede Broec	Lydia Groot
West-Friesland	Medemblik	Dirk Kuipers
De Kop	Texel	Sander van Knippenberg
De Kop	Hollands Kroon	Mary van Gent

In principe vaardigt iedere regio twee wethouders af. De stuurgroep beslist of daar van afgeweken wordt. Het voorzitterschap van de stuurgroep is belegd bij één van de deelnemers en wisselt na een jaar.
Bestuurlijke en secretariële ondersteuning nemen de procesbegeleider en projectondersteuner van de projectgroep op zich.

Bovenregionaal managers overleg

Het bovenregionaal managersoverleg is de ambtelijke opdrachtgever van de projectgroep en de afzonderlijke projecten. Tevens zijn de managers ambtelijk opdrachtgever van de procesbegeleider en projectondersteuner. Het bewaakt en faciliteert de voortgang van de werkzaamheden van de projectgroep en zorgt voor voldoende capaciteit en financiën.

Ambtelijk opdrachtgeverschap

Een manager/directeur binnen de regio waar het bestuurlijk opdrachtgeverschap ligt, is de *ambtelijk opdrachtgever* van de projectleider. De ambtelijk opdrachtgever volgt het project op grote lijnen, is het aanspreekpunt voor de projectleider, zorgt voor afstemming met collega managers en zorgt indien nodig voor het inschakelen van de betreffende bestuurlijk opdrachtgever. Ambtelijke opdrachtgevers spreken elkaar aan als resultaten uit een regio uitblijven en moeten zorgen voor vervanging van projectleider indien nodig.

Bovenregionale projectgroep

De projectgroep Bovenregionale Specialistische Jeugdhulp (BSJ) NHN bestaat in principe uit twee vertegenwoordigers per regio (deze zijn projectleider en/of projectgroeplid), procesbegeleider en projectondersteuner. De projectleiders stemmen de projecten met elkaar af, bewaken het proces en samenhang tussen de projecten en zijn verantwoordelijk voor het voorbereiden van de stuurgroep (SG), bovenregionaal bestuurlijk afstemmingsoverleg (BBA) en managementoverleg. Naast de reguliere onderwerpen (MDA++, Veilig Thuis, Integrale Crisisdienst, Jeugdzorg Plus), worden ook nieuwe onderwerpen voorbereid en eventueel geagendeerd voor de SG en BBA. Ook heeft de projectgroep tot taak te adviseren over een bovenregionale beleidsagenda. De projectgroep zorgt voor ambtelijk commitment in de regiogemeenten.
De projectgroep wordt ondersteund door een procesbegeleider en projectondersteuner. Zij richten zich op planning, communicatie, coördinatie, samenhang van projecten, reguliere en nieuwe onderwerpen, voorbereiding en bewaking van het vervolg van de bijeenkomsten van de projectgroep, SG, BBA , managementoverleg en het brede afstemmingsoverleg.

Bovenregionaal bestuurlijk afstemmingsoverleg (BBA)

In dit overleg komen een aantal zorgaanbieders[3], representatief voor de branche en stuurgroep bij elkaar om zich te laten informeren over belangrijke bovenregionale jeugdhulp vraagstukken en hierover van gedachten te wisselen en hun mening te vormen.

[3] Dit zijn: Lijn5, Parlan, GGZ-NHN,JG en JB, 's Heerenloo.

4. Duur van de opdracht en planning

Start 1 januari 2019 tot en met 31 december 2022.

5. Communicatie

Taak van procesbegeleider/projectondersteuning: communicatie (evt. nieuwsbrief), informeren stakeholders, verslaglegging etc.

6. Randvoorwaarden

Inzet gemeenten

Voor het slagen van de opdracht is het van belang dat

- de projectleiders en projectgroepleden die deelnemen aan de projectgroep daadwerkelijk beschikbaar zijn voor het aantal geraamde uren per week;
- bovenregionaal contractmanagement per 1 januari 2019 vanuit de drie regio´s gestart wordt;
- capaciteit en financiële middelen beschikbaar zijn voor de leden van de projectgroep, de procesbegeleider- en projectondersteuner en voor een werkbudget.

Inzet zorgaanbieders

Van de zorginstellingen wordt verwacht dat zij het BBA voorbereiden met thema´s die volgens hen van belang zijn om de bestuurders over te informeren en met hen van gedachten over te wisselen. Zij zorgen voor cijfers, inzichten en achtergrondinformatie.

7. Financiën

Begroting per jaar vanaf 2019

Vanaf 1 januari 2019 zal de projectondersteuner vanuit één van de drie regio's komen. Vanaf uiterlijk 1 juli 2019 (streven 1 april 2019) zal de procesbegeleider ook intern belegd worden en uit één van de regio's komen. De benodigde capaciteit wordt in de volgende tabel aangegeven. De kosten van de procesbegeleider, de projectondersteuner en het werkbudget worden verdeeld over de 18 gemeenten. Afspraken over de overige kosten worden binnen de regio's gemaakt.

Werkzaamheden	**Capaciteit**	**Kostenindicatie peildatum 1-1-18 [4], regionaal**	**Kostenindicatie Peildatum 1-1-18, bovenregionaal**
Contractmanagement Integrale Crisisdienst, Jeugdzorg Plus en Veilig Thuis.	24 uur p/w voor de drie regio's (8 uur per regio p/wk)	€ 26.000 per regio	
Procesbegeleiding en projectondersteuning 2019	20 uur		

[4] Voor de indicatie is gebruik gemaakt van de regiotarieven van West-Friesland, dit is een all-in tarief: loonkosten + overhead

8 uur per week voor de procesbegeleiding Extern 1-1-19/1-7-19 Intern 1-7-19/1-1-20 12 uur per week voor de ondersteuning. Intern vanaf 1 januari 2019			 € 21.000 € 13.000 € 30.000
Projectgroep, per deelnemer, zes deelnemers	6 uur p/w per lid projectgroep	€ 20.000 per lid	
Projectleider. Inzet wordt geraamd in projectplan. Uitgaande van 3 projecten.	Tussen 2 en 12 uur per week per project	€ 7.000 - € 39.000 per project	
Werkbudget			€ 5000
Totaal	**Tussen 86 en 116 uur per week**	**Tussen € 53.000 en € 85.000**	**€69.000**

Berekening kostenindicatie op basis van regiotarieven West-Friesland (jaarsalaris incl. werkgeverslasten, vakantiegeld en eindejaaruitkering en verhoogd met een toeslag voor overhead).
Jaarbedrag € 116.817 (schalen 10 t/m 11a)
Jaarbedrag € 87.220 (schalen 7 t/m 9)
Bedragen zijn exclusief BTW

8. Evaluatie

Twee maal per jaar vindt een evaluatie van de opdracht plaats in de stuurgroep.